

Smolivecké noviny

Měsíčník obcí Budislavice, Dožice, Mladý Smolivec, Radošice a Starý Smolivec

Foto: Luděk Blovský

Slovo starosty

Vážení občané, sousedé,

možná jste se v Budislavicích a Dožicích podivili, když v předvánočním čase vás v tomto roce ještě jednou navštívili pracovníci obecního úřadu pro odečet vody. To proto, že se chystáme vyúčtovat vodu ke konci roku, tedy i roku účetního. Do budoucna bychom chtěli i v těchto

obcích vyměnit současné vodoměry za vodoměry s dálkovým odečtem, tak jak v Mladém a Starém Smolivci. Pak těch návštěv pracovníků obecního úřadu ubude a dojde k zefektivnění jejich práce pro obec. Taktéž bych Vás rád poprosil, abychom všichni při platbě poplatku za odvoz odpadu (popelnice) ve větší míře využívali bezhotovostní

pokračování na straně 2

pokračování z úvodní strany

platbu na účet KB Přeštice 5822361/0100, přičemž variabilním symbolem bude číslo popisné domu a do poznámky se uvede část obce. Samozřejmě ale nikomu nebráníme provést úhradu v hotovosti v době úředních hodin do pokladny obce v Mladé Smolivci. Ty z vás, kteří nezávládnou elektronickou platbu a ani se nemohou ze zdravotních důvodů dostavit na úřad, rádi navštívíme osobně. Tímto odpadnou výběrčí mezičlánky přímo v jednotlivých vesnicích, systém bude jednodušší a v neposlední řadě pro obecní kasu také úspornější. Známký na popelnice můžeme roznést společně s obecními novinami.

Na lednovém zasedání zastupitelstva obce byl schválen dodatek na svoz odpadu s firmou Rumpold pro tento rok, z níž to nejpodstatnější je, že letos zaplatíme 4000 Kč za tunu odpadu. Minulý rok jsme vyprodukovali 162 tun odpadu, a proto nás bude letos stát svoz 648 000 Kč. V minulém roce to bylo 580 000 Kč, ale to jsme platili za tunu 3450 Kč. Díky tomu, že se nám všem podařilo vyprodukovat o 6 tun odpadu méně než v roce 2021, ušetříme 24 000 Kč. Jinak by byla celková částka pro letošek 672 000 Kč.

V roce 2020 činil odvoz komunálního odpadu 196 tun. V roce 21 již jen 168 tun a v minulém roce již zmíněných 162 t. I když cena za 1 tunu vzrostla a dále růst bude a i v absolutní hodnotě se výdaje za likvidaci odpadu budou pro obecní pokladnu navyšovat (v tomto roce o víc jak 68

tisíc korun), je tu šance snižovat celkový objem komunálního odpadu. Já i zastupitelstvo věříme, že společně můžeme minimálně ještě v tomto roce snižovat objem odvezených tun. Což znamená **TŘÍDIT, TŘÍDIT a TŘÍDIT, a odvázet na skládku MÉNĚ a MÉNĚ odpadu, ve kterém bude jen to, co se nedá již využít k dalšímu zpracování.** Těm lhostejným, kteří netřídí, a všem nám ostatním kazí účty ovšem vzkazuji: **CHCETE BÝT NA TAPETĚ?** My všichni svým přístupem rozhodneme, kolik bude odvoz odpadu-popelnic v příštím roce 2024 stát.

Současně budeme dále přemýšlet o dalších postupech, možná i inovacích. Jsem ve spojení s dalšími starosty a pravidelně si již nyní vyměňujeme informace a nové poznatky. Prosím, abyste se také zamýšleli.

Novému panu prezidentovi České republiky přeji, aby se mu předsevzetí, s kterými se bude ujímat svého úřadu, dařilo naplňovat ke spokojenosti nás všech.

Bavme se spolu, držme spolu a chtějme víc!

František Konvář

Výsledky volby prezidenta

– jednotlivé volební okrsky obce Mladý Smolivec

2. kolo 27. – 28. ledna 2023

Kandidát		Okres 1 Mladý Smolivec		Okres 2 Starý Smolivec		Okres 3 Budislavice		Okres 4 Radošice		Okres 5 Dožice	
Volební účast		63,79%		67,57%		79,69%		80,49%		78,89%	
číslo	příjmení, jméno, tituly	hlasy	Pořadí	hlasy	Pořadí	hlasy	Pořadí	hlasy	Pořadí	hlasy	Pořadí
1											
2											
3											
4	Pavel Petr Ing. M.A.	47	2	54	1	28	1	18	2	33	2
5											
6											
7	Babiš Andrej Ing.	64	1	43	2	23	2	47	1	38	1
8											
9											

Umělé oplodnění v kultuře nefunguje

Měla zpoždění, přijela přímo z tréninku a ke stolu rozhovoru usedla z letu, bez kosmetických úprav, ale s chlazeným pivkem. Pavlína Hošková, předsedkyně kulturní komise.

Začneme inventurou: co vlastně bychom mohli nazývat rodinným stříbrem Smolivecka na poli kultury a společenského života?

„Mnohost. To mě napadlo, když hned na první schůzi zastupitelstva přišli i nově se přistěhovavší manželé a svěřili se, že ve finále rozhodl ve prospěch Smolivecka čilý kulturní život, že se tu pořád něco děje, jinými slovy tu nechcíp pes. Pohledem do kalendáře akcí zjistíte, že slabší jsou jen květen – červen. Dokonce mě napadá, že by někdy méně mohlo znamenat i více - mám tím na mysli kvalitu a návštěvnost. Za každou akci je spousta práce a ve výsledku to občas znamená, že se pachtíte pro dvacítku zúčastněných....“

Samozřejmě. Ale já měl na mysli bonbónky, to, čím se Smolivecko může pyšnit: tohle nás může reprezentovat.

„Napadá mě Muzicírování pana Kulíška. Splňuje to hlediska kvality, už samotným prostředím kostela sv. Jiljí,

obsahem i návštěvností. Mrzí mě, že sv. Michal v Dožicích, který je také velmi zajímavý, je vlastně nepřístupný. Budislavice jsou vůbec velmi aktivní a myslím, že je třeba vyzvednout i Rybí hody, zejména ty poslední, ty se nám s manželem velmi líbily – skvělá atmosféra, lahůdkové ryby. Vezmete-li místní rybníkářskou tradici, celkový rámeček i průběh – to je prostě marketingová trefa a správná forma.“

A pak je tu Starý Smolivec se Zámečkem a s nevyužitým potenciálem celého komplexu hospodářských budov vlastně v centru vesnice. Není to škoda?

„Zámeček prokouk s novou střechou, nevýhodou jsou schody, které znemožňují přístup pro řadu občanů. Také energetická náročnost. Využívat Zámeček jako největší kulturní prostor obce znamená zcuknout aktivity do jednoho dvou dní, kdy se topí, koná se tu velká akce a k tomu ji provází pár akcí přidružených.“

Třeba na divadelní scéně, do které se investovalo.....

„I do souboru BUML Star, který ale nikde jinde nevystoupil a zatím nevíme, jestli se vůbec na něco chystá. Mně to připadá jako příležitostný projekt....“

Dobře, ale vesnické divadelní spolky – to je úžasná tradice. Upřímně, tím bych se chtěl pyšnit.

„Je jiná doba. Podívejte my s manželem jsme něco s takovým divadlem prožili. Vezměte jen to, že patnáct lidí se musí dohodnout na stejném čase přípravy a pak třeba i týden co týden léta vyjždíte nejen po kraji na představení. Bylo to přesto krásné, ale přišel covid, zabodl do kultury vidle a už jsme nepovstali – prostě došla štáva. Ale souhlasím, divadlo je krásná věc. Viděla bych to ale spíše na letní scénu, třeba u budislavického kostela, kam bychom zvali divadelní soubory, představení pro děti, večer pro dospělé – takové divadelní léto.... A když se to chytne, můžeme pak pokračovat i v zimě ve Starém.“

Třeba jako doprovodná akce k MDŽ? Ke Kabátům?

„Ale kdež! Kabáti nebudou. Kdo?- neřeknu. To má být překvapení!“

Obec se skládá z pěti částí. Jak je v kultuře sjednotit? Třeba tím, že se vybere jedna z částí a z té se začne v dlouhodobé perspektivě piplat centrum, které všech pět částí bude považovat za své?

„Tak je dáno, že Zámeček ve Starém je naším největším prostorem. Takže je jasné, že třeba oslavy MDŽ mohou být tam. Ale dovedu si představit, že i takovéto velké akce mohou kolovat po jednotlivých vsích. Myslím, že nejde o to hledat centrum. Naší předností jsou místní iniciativy. Mnohost, rozmanitost. Spíše jde o to odbourat ty zbytečné předsudky, že co je smolivecké, není pro Dožičáky, co radošické není pro jiné apod. To bych ráda změnila. Takže: kulturní život v místech, ale pro všechny. Scházejme se, jsme jedna obec!“

Nezdá se vám, že venkov dělá málo pro mladé rodiny, maminky s dětmi? Dnes se už zaplatbůh v hospodách nekouří, ale ten chlapácký duch v nich vládne dál: hranaté stoly, lavice, pro děti vše vysoké a k tomu ty pivní tváře, pivní kecycy.... A pak vidávám osamocené maminky s kočárkem na silnici po cestě tam i nazpět.

„Vím, co máte na mysli. Ale začněme od nuly: když si ve vsi nepadnou do oka alespoň dvě maminky ve společném zájmu nějakým způsobem vyplnit čas dětí i svůj nejen sledováním displeje na mobilu či doma v televizi, můžete jim nabízet i nějaký prostor k setkávání, vybavit jej, a přesto se tahle nabídka pomoci mine účinkem. Všechno u nás vzniká zdola! Nenajdou-li k sobě cestu, nemají-li zájem o kulturní společenství, nic nevznikne. Jen se budete vnučovat. Svého času jsem si tím prošla se svými dětmi: společné procházky, výlety, čarodějnice, Mikuláše, maškarní, ohýnky, hry, upravily jsme si šatny na hřišti, žíněnky na podlahu, mohly jsme i uvařit kávu, čaj.... Drželo to pohromadě i dospělé, jezdili jsme spolu i na dovolené a odrostlé děti spolu dokonce chodily k rybníku, žádné bazény za domem, dodnes na to vzpomínají a doufám, že v nich vyrostou další akční skupina vesnického života. Ještě jednou: u nás všechno vzniká přirozenou cestou, zdola. Obec je připravena vytvořit podmínky, třeba jak navrhuje Jana Karlíková: vyčlenit pro takový klub mladých maminek jednu místnost ve školce ve Starém, vyjdeme vstříc na pomoc i s programovými aktivitami, usnadnit činnost. Ale na umělá oplodnění v kultuře nevěřím.“

Připravil: Petr Vilhelm

Foto: BeaN

Honba za pokladem

Představme si děcko, které poprvé sedne na kolo bez opěrných koleček. Nejdřív ho drží dospělák za sedlo, dítě nacvičuje balanc, dospělák podporuje příhodnými slovy, začínající cyklista šlape do pedálů, svírá říditka, dospělák chvílemi zlehka pouští sedlo, až v jednu chvíli... Hurá! Jeduuu! Jedeeéš! Radost na obou stranách. Dospěláka zaplaví hrdost, jak to ten jeho potomek zvládl, a dítě zažívá úžasný pocit jupí, WOW a flow!

Výborně, máš jedničku. Jaký div, že dítě nějaká jednička nezajímá, protože přece jedeeeee!!!

Hle, příklad učení, kdy dítě chce zvládnout úkol. Dostatečně náročný, aby použilo a zdokonalilo svou dovednost, jen tak těžký, aby ho dokázalo splnit. Je na něj úplně soustředěno, v průběhu učení okamžitě a stále dostává zpětnou vazbu a odměnou je činnost samotná – jízda na kole.

Jestlipak by to tímto způsobem šlo také s čtením, psaním a počítáním? S dějepisem, zeměpisem, chemií, fyzikou a informatikou a vši tou ostatní školní předepsanou látkou?

Ačkoli, pozor, ono už není tak docela předepsáno CO se mají děti ve škole učit. Ono je předepsáno, v jakých ČINOSTECH se mají zlepšovat: umění učit se, tvořivě a logicky myslet, poznávat svět i sám sebe; umění komunikovat a spolupracovat a vůbec chovat se pěkně a správně k sobě, k lidem i světu.

Leden je ve školách měsícem pololetního vysvědčení. Pololetní klasifikace. Pololetní výplaty. Půl roku držení za sedlo, půl roku nácvičku a pak zhodnocení, na jak vysokou laťku žák dosáhne, jak mu to šlape. Jestli zvládá jet sám a bez opory, s oporou nebo vůbec.

CO ta známka ale opravdu znamená? Co v ní je schováno? Kolik vypovídá o znalostech, kolik o postojích, nových dovednostech, kolik o zlepšení. Kolika žákům a jak moc se ve škole povedl pocit „hurá, jeduuu, WOW a flow!“ ?

Taky si kladete otázku, proč jsme vlastně tak posedlí honbou za jedničkami, pokladem pomíjivým a pofidérním?

JEF

Významná jubilea v březnu 2023

Tůmová Anna	Starý Smolivec	89
Nesvedová Růžena	Starý Smolivec	81
Bártová Jaroslava	Radošice	79
Blovská Zdeňka	Dožice	78
Šolle Jan	Dožice	75
Zachatý František	Dožice	75
Dlouhý Josef	Starý Smolivec	74
Slavíček Jiří	Mladý Smolivec	72
Pužej Josef	Mladý Smolivec	70
Bouše Karel	Starý Smolivec	60

Rozloučili jsme se v měsíci lednu

Kapínová Štěpánka, Radošice

Přivítali jsme v měsíci lednu

Sedlák Jakub, Mladý Smolivec

Kalendář akcí

18. 2. 2023 – Masopustní průvody Budislavice, Dožice, Radošice, Starý Smolivec, vše v jednu sobotu

4. 3. 2023 – V sobotu 4. března 2023 se v Mladém Smolivci koná hasičský bál.

11. 3. 2023 – V sobotu 11. března se ve Starém Smolivci v KD koná Dámská jízda aneb oslava MDŽ trochu jinak.

Odjezd autobusu:

- *Ml. Smolivec* 13.15 hod
- *Budislavice* 13.20 hod
- *Dožice* 13.25 hod
- *Radošice* 13.30 hod

Zpáteční cesta: hasičské taxi

18. 3. 2023 – Sobotní Josefovská zábava ve Starém Smolivci

KULTURA OBČANŮM REGIONU
Obec Mladý Smolivec společně s Plzeňským krajem a Divadlem Josefa Kajetána Tyla v Plzni pořádají pravidelné zájezdy za kulturou pro seniory a dovolují si Vás pozvat na

ČINOHRA
BROUK V HLAVĚ
7. KVĚTEN 2023 VE 14.00
VELKÉ DIVADLO / PLZEŇ

Když v roce 1907 psal francouzský dramatik Georges Feydeau hru Brouk v hlavě, určitě netušil, že se právě ona stane jednou z nejslavnějších komedií všech dob. Komédie ve vaudevillovém stylu popisuje zkoušku manželské věrnosti, kterou nachystá manželka Marcela na svého muže Viktora Emanuela Champsboisyho v pařížském podniku U galantní kočičky.

DOPRAVU ZA KULTUROU PRO VÁS ZAJIŠŤUJE VAŠE OBEC A PLZEŇSKÝ KRAJ
VSTUPENKY MŮŽETE ZAKOUPIT PŘÍMO VE SVÉ OBCI

KONTAKTNÍ OSOBA PRO REZERVACI A NÁKUP VSTUPENEK: **Martina Dušková**

TEL./E-MAIL: 602 175 479 / ucetni@mładysmolivec.cz

REZERVACE VSTUPENE DO: 26. 3. 2023

CENA VSTUPENEK: 320 Kč - 400 Kč

www.djkt.eu |

DJKT.
DIVADLO J. K. TYLA V PLZNI

Kulturní Plzeň MINISTERSTVO KULTURY PLZEŇSKÝ KRAJ

Ypsilon Divadlo | K. Tyla, příspěvková organizace, příspěvková organizace Plzeň, za finanční podpory MČ ČR a Plzeňského kraje.

Únorové knižní hity

Vážení čtenáři,

jako první únorovou knihu Vám představím historický román o velmi silné a trpělivé ženě z první poloviny 15. století, Žena tři mužů. Autorkou této románové fikce, zasazené do reálných historických událostí, je česká spisovatelka Sabina Huřtáková s pseudonymem Anna Beatrix Bártová. Utajená sestra, román pro ženy, od americké spisovatelky Diane Chamberlain je díky své neuvěřitelné lадnosti knihou, od které se čtenář odtrhne velmi těžko. Hlavní hrdinka této knihy rozmotává nečekaná tajemství své rodiny. Dalším dílem je thriller s názvem Nejskrytější přání od americké autorky Marybeth Mayhew Whalen. Kniha je významná tím, že je každá kapitola vyprávěna z pohledu jiné postavy. Z pohledu mnoha čtenářů se jedná spíše o oddechovou podzimní knihu. Výsledkem spolupráce českých spisovatelek Oldřišky Ciprové a Zdeňky Študlarové je dětská kniha Zachráněný mourek. Jedná se o dílo ze série Záchraná stanice pro zvířátka.

Žena tři mužů

Počet stran: 302; vydáno 2020; 1. vydání

Anotace: Román vypráví o Jitce z Bubnu, která se má provdat za Jana z Gutštejna a má se stát paní na hradě Buben. Jitka z Bubnu byla už jako malá holčička provdána za Jana z Gutštejna. Ten si ji vzal na popud krále Zikmunda a se sňatkem zároveň vykoupil její dědictví – hrad Buben – ze zástavy a zbavil ho dluhů. Pak se na hradě usadil, zatímco jeho malá nevěsta odešla na výchovu do kláštera. Nyní se Jitka vrací zpět na Buben, aby se stala skutečnou paní hradu a Gutštejnovou manželkou. Její situace není zdaleka tak růžová, jak si ji vysnila. Gutštejn v ní stále vidí dítě a odmítá sňatek konzumovat. Jitka rychle pochopí, že musí osud vzít do svých rukou. Není to však jednoduché. Král Zikmund umírá a na trůn nastupuje Albrecht Habsburský, který o její situaci nic neví. Na Bubnu jí kdosi usiluje o život a po útěku z hradu je zajata loupeživým rytířem. Vrátil se ještě někdy na Buben, nebo o své dědictví navždy přijde?

HODNOCENÍ: 78,5%

Zdroj anotace: Národní knihovna ČR

Utajená sestra

Počet stran: 384; vydáno 2017; 1. vydání

Anotace: Román pro ženy odhaluje netušená tajemství tří sourozenců a jejich rodičů. Ryly a její bratr Danny jsou jediní, kdo zbyli z celé rodiny. Jejich sestra Lisa jako sedmnáctiletá spáchala kdysi sebevraždu, matka zemřela na rakovinu a nyní náhle odešel i jejich otec. Riley jede vyřídit jeho pozůstalost, ale netuší, že jí otčovo dědictví prozradí víc, než si kdy dokázala představit. Objevuje důkazy o tom, že Lisa nespáchala sebevraždu, ale žije pod jinou identitou. Svou smrt jen předstírala, aby nebyla odsouzena jako vražedkyně, která zastřelila svého učitele hudby. Riley se pouští do pátrání a je odhodlána sestru najít, zároveň však odhaluje bolestné vzpomínky a rodinná tajemství, která se její rodiče snažili léta úzkostlivě skrývat.

HODNOCENÍ: 88,5%

Zdroj anotace: Národní knihovna ČR

Nejskrytější přání

Počet stran: 288; vydáno 2017; 1. vydání

Anotace: Možná je to vaše město. Možná je to vaše ulice. Možná je to vaše tajemství. Při pohledu zvenčí může Sycamore Glen vypadat jako naprosto obyčejné ospalé maloměsto. Ale za bílými plaňkovými ploty leží pavučina tajemství, utkaná od jednoho domu k druhému. Místní obyvatelé si v sobě nesou, stejně jako každý z nás, břemeno vlastní minulosti – až do chvíle, kdy nehoda na koupališti naruší zdejší křehkou rovnováhu. A když závažné okolnosti donutí jednu ženu vrátit se po letech do Sycamore Glen, začíná se klubko sousedských vztahů a životů pomalu rozplétat. Jediné parné léto odhalí dávno pohřbená tajemství a obyvatelé Sycamore Glen zjistí, že je nemožné skutečně znát ty, kteří jsou nám nejbližší. Je ale také nemožné milovat je a opustit jim?

HODNOCENÍ: 74,5%

Zdroj anotace: Národní knihovna ČR

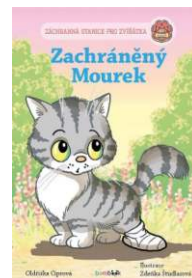
Zachráněný mourek

Počet stran: 64; vydáno 2018; 1. vydání

Anotace: Máte rádi zvířátka a legraci? Jste zvědaví, jak to vypadá na záchrané veterinární stanici? Nerozluční kamarádi, Amálka, Jáchym a Robin, moc rádi pomáhají při ošetřování zvířátek. Co myslíte, podaří se jim uzdravit pejska a zachránit třeba liščítko nebo smečka? A jak to nakonec dopadne s malým Mourkem, který si zlomil tlapku?

HODNOCENÍ: 100%

Zdroj anotace: Národní knihovna ČR

Květa Marešová ml., knihovnice

SMOLIVECKÉ NOVINY 2/2023

Léta 1950 – 1960 v Dožicích

Život v letech 1950–1960 je v dožické kronice popisován hodně stručně. Pan Josef Šmíd v roce 1960 začal kroniku zpětně dopisovat od roku 1936. V některých letech je popisováno spíše počasí, protože nezískal nebo se nedopátral více informací. Tak alespoň několik záznamů, které zapsal.

Zase půlstoletí zapadlo do nenávratna a náš dobrý lid na prahu druhého roku naší národní Pětiletky se táže: „Co budeš letos podnikat, abys vyšel hospodářsky silný!“, rok **1950**. V obci vznikl Svaz přátelství, založen 23 členy.

Rok **1951** přinesl poplatníkům nové překvapení. V prvních lednových dnech byly poprvé vybírány obecní dávky a sice z místností a ze psů. Jedenkrát týdně byl v místním biografu promítán film od různých filmových umělců. Tyto filmy byly hodně navštěvovány zdejšími, tak i přespolními občany a mládeží. Byly ustanoveny žňové hlídky, na pořádek ve žních a proti ohňům, z místních občanů.

Začátkem roku **1952** získává naše lidospráva, dle nařízení nadřízených úřadů, tajemníka MNV. Před Vánocemi byl nedostatek na volném trhu. Kdo neměl potravinové lístky, byl o Vánocích bez cukru a i jiného. V tomto roce byl také v Dožicích založen Čes. červený kříž s počtem 48 členů.

V roce **1953** přichází v platnost nová zemědělská daň. Všichni zemědělci jsou povinni na zvláštních tiskopisech přihlásit veškerou zemědělskou půdu, kterou obhospodařují. Dne 5. března v 9:50 hodin zemřel předseda rady ministrů SSSR Josef Visarianovič Stalin. Dne 14. března zemřel po krátké nemoci ve věku 56 let Klement Gottwald, prezident republiky. Novým prezidentem byl 21. března 1953 zvolen předseda vlády Antonín Zápotocký. Vláda se usnesla na zrušení potravinových lístků a snížila kurz koruny. Od 1. června dostal občan za 100 Kč staré měny 2 Kč v nové měně. Za peníze uložené v bance bylo vyplaceno za 100 Kč starých 20 Kč v nové měně. V Dožicích se peníze vyměňovaly na poštovním úřadě. Ceny zboží se snížily a byly vydány nové bankovky. Byla sloučena obecní a měšťanská škola v základní devítiletou školu v Dožicích. Hostinství M. Kanturkové předáno Jednotě.

V roce **1954** byl sestaven Místní národní výbor předseda MNV – Fr. Kuboušek, tajemník – A. Stahl, místopředseda – Fr. Blovský, předseda zemědělské komise – J. Lukáš, finanční referát – J. Nešvára, Kulturní osvěta – J. Toufar, Fr. Trnka, technický referát – J. Konvář, M. Marouš.

Při budově velkostatku je postavena garáž a do Dožic konečně denně dojíždí autobus. V tuto dobu roku **1955** začal být zájem o prodloužení autobusové linky od Liškova a Čečovic. Konala se veřejná schůze a z obce byla vyslána delegace do Prahy na Ministerstvo dopravy. Jednání se oddalovalo. Do Dožic byla vyslána komise z ministerstva na projednání této záležitosti. První jízda byla uskutečněna 27. června.

Novoroční projev prezidenta republiky k zahájení druhého pětiletého plánu **1956**, vyslechli občané s nadějí, že dojde ke stabilizaci nynějších poměrů.

V červenci roku **1957** bylo v obci založeno Jednotné zemědělské družstvo. Přihlásilo se 89 členů. Začal se hospodařit na 328 ha celkové zemědělské půdy. Z toho bylo 199 ha orné půdy a 98 ha louky. Předsedou byl zvolen Josef Šampalík. Tímto začalo úplně nové hospodaření, jaké nikdy předtím nebylo. Dne 13. listopadu v 5 hodin ráno zemřel

prezident A. Zápotocký. Novým prezidentem byl 19. listopadu zvolen A. Novotný, první tajemník ÚVKŠČ. V Dožicích byli zvoleni noví členové MNV. Předseda – Fr. Kuboušek, tajemník – J. Konvář, členové rady – V. Šmíd, Fr. Blovský, M. Marouš, předseda a členové zemědělské komise – Fr. Trnka a V. Voráček, Fr. Liška, předseda a členové finanční rozpočtové komise – Fr. Lukáš a J. Nešvára, M. Marouš, předseda a členové kulturní osvětové komise – J. Toufar a S. Čekan, O. Fridrich.

MNV v Dožicích podaroval narozené občánky po 50 Kč na vkladní spořitelni knížku. Zdejší ochotníci hrávali různá divadla, jako hru Kolébka, Zlý jelen a jiné. V roce **1959** se ujímá vedení místních ochotníků Fr. Trnka mladší. Spolu s nimi nastudoval v krátké době hru A. Jiráka „Samota“. Hra byla s velkým úspěchem sehrána i v okolních obcích, v Nekvasovech, v Rožmitále a jiných. V lednu překvapilo celý svět vypuštění sovětské kosmické rakety směrem k měsíci. Vážila 1 472 kg. V září byla pak vypuštěna druhá sovětská raketa, která 13. září na Měsíci přistála ve 22 hodin 2 minuty a 24 vteřin.

Rok **1960** byl ve znamení velkých událostí. Nové volby do MNV, v červnu celostátní Spartakiáda v Praze, počátkem července nová ústava, nový znak i vlajka naší republiky, školní dítko dostávají zdarma učební pomůcky. Konal se kurz civilní obrany za účasti velkého počtu obyvatelstva. KMDŽ byly podarovány šátky ženy pracující v JZD a jeho členky. JZD v Dožicích má nový vepřín a porodnu. Novým předsedou MNV byl zvolen J. Nový, tajemníkem B. Krejčí. V obci byl rozveden místní rozhlas a tím skončilo bubnování při vyhlašování událostí a jiných oznámení.

*Pavlaína Hošková, kronikářka
Kronika obce Dožice, vedená od roku 1928 – 2019*

RIZIKOVÉ KÁCENÍ

- rizikové kácení a prořezy stromů z lana i montážních plošin (do 30 m) •
- možnost úklidu větví a dřevní hmoty •
 - výkup stromů nastojato •
 - pronájem plošin s obsluhou •

tel: 774 244 142

Jeniček – Roželov

262 42 Hvožďany

Glosář brdského důchodce

Na tomto místě by měly měsíc co měsíc vycházet poznámky k tomu, jak kolem nás jde život, od záhrádky až po Viktorku, z pera prezidenta Republiky Čížkov, Zdeňka Tomáška. Sklátila jej však viróza, takže pro jeho uvedení na prkna divadla zvaného Smolivecké noviny otiskuje úryvky z jeho dosud nepublikovaných sladkobolnou nostalgii nebezpečných vzpomínek

Dědkové

Do školy jsem chodil s velkou partou spolužáků pěšky do Nových Mitrovic a prožitá žákovská léta patří k nejlepším z mého života. Po skončení školy jsem však začal, jako i mnozí jiní, v čase prožitém v Újezdě pauzovat, a junácký život se přenesl do víkendových dní po návratu z internátu, ať již na lesnickém učilišti nebo lesnické školy v Písku. O to intenzivněji jsme chtěli využít volný čas a hledali si různé zábavy. Do hospody jsme moc nemohli, a když, tak na kofolu, ale i přes nealko pití jsme vyhledávali každou příležitost posedět se starými bardy a poslouchat jejich vyprávění. A bylo to o ledasčemž! Vždyť mnozí vypravěči se narodili ve druhé polovině 19. století za Rakouska-Uherska, postihla je I. světová válka, události II. světové války a převratné události poválečného období až do zmiňovaných sedmdesátých let století dvacátého. Pro nás byli tehdy „dědkové“ asi všichni, kterým minula padesátka, ale jejich vyprávění jsme hltali, nutno podotknout, že mnohdy asi i s uzarděním, jako zdroj informací ze všech životních oborů.

Tito újezdečtí dědkové i mladší věkové kategorie, tvořili scénáře i kulisy pro veselý hospodský život a tvorbu životních mouder. Z tohoto pojednání jsou vyloučeny babky a i mladší věkové kategorie, které se, až na velice občasné výjimky, těchto pravidelných „regeneračních“ sedánek v místní hospodě neúčastnily. Nehleďte v tom žádnou diskriminaci, jen osvědčenou životní praxi. Vždyť pánové nevysedávali v hospodě od rána do večera, chalupa jim i při jejich věku, přinesla práce dost. Ale se stáří se vkrádají různé vrtochy, a tak mnohde bylo takové kratší večerní odloučení velice účinným pojistným ventilem před ponorkovou nemocí. Důkazem, že to fungovalo, je většinou pozeňnaný věk (výjimky potvrzují pravidlo), ve kterém nás tito spoluobčané natrvalo opustili.

Musím se zde zmínit o jedné historce, nikterak dramatické, která se vztahuje k panu **Josefu Honzovi**, bývalému prvorepublikovému starostovi Železného Újezdu (po chalupě „U Šafrů“). Byl to takový sporý, podsaditý pařízek, který se uměl v hospodě rozsedět a šmakovat si na své oblíbené becherovce. Moc toho nenamluvil, ale obličej se mu věčně smál. Šenkýřka, paní Andělka Voříšková, mu říkávala: „Strejdo, dáte si ještě jednu (malou becherovku)?“ Děda se zatetelil a s věčným úsměvem pravil „Ale Andělo, jen mi ji nalej, tu já ještě zmůžu“. Zmohl ji, ale protože jich vždy bylo víc než deset, bylo pak zatěžko ho dopravit do chalupy. A jedna historka spjatá s jeho jménem – motoristická:

„To já, pánové, jsem se musel jako starosta prezentovat také motorcyklem. Zakoupil jsem si zetku 150 v Blovicích a hned jsem na ní jel domů. To víte, že jsem ji šetřil, celou cestu jsem jel na jednotku! Bylo to dobrý, až jsem dotrhal nad Ouvězdo do hliboký cesty. A tady to šlo z kopce, motorcykl se rychle rozjel. Já na něj furt prrr, prrr, ale né, furt to jelo! Já co s tím?! Furt to jelo. Pak jsem zabočil domů do vrat, ale tam ještě ne. Až dál, tam co Vašík sekal klestí, jsem vjel do těch vokleskůch a tam se to holt přeci jen konečně zarazilo.“ Hospoda se otrásala smíchem, ale děda se nezlobil. Smál se také.

On ten, jak děda říkal motorcykl, se snad stal symbolem tohoto statku U Šafrů. Jeho syn Věna (Vašík) Šafrů, starý svobodný mládenec a hospodský zpěvák s výrazným přednesem a gestikulací, měl též již modernější motorku, na které podnikal spanilé jízdy po okolí, možná s vírou, že mu jeho Jawa přiláká i životní družku. No, nenaplnilo se, ale přesto mi stále vyvstává vzpomínka na to, jak Vašík vozil svého tátu na motorce do Mitrovic k holiči. Děda seděl na tandemu, jednou rukou se držel Vašíka kolem pasu a druhou rukou si obloukem hole přidržel na hlavě klobouk – a přitom se stále usmíval.

Častým návštěvníkem a účastníkem vyprávění ve staré a pak i v té nové hospodě byl starý hajný pan **Václav Fajt**.

Do hospody chodil i se svou manželkou Martičkou. Oba byli vždy „vyfiknutí“ hajnej v lesnické uniformě a klobouku a paní Marta vždy v pěkném a slušivém oblečení doplněném o myslivecké prvky. Sedali vždy vedle sebe, a mnohý si mohl všimnout, že se občas drželi za ruce. Pan Fajt byl pro nastávající újezdecké myslivce důsledným učitelem, přísně dbajícím na mysliveckou etiku. Ale nejen myslivost, ale lesnictví vůbec mu bylo nade vše. I já, jako student lesnické školy jsem byl v jeho podvědomí jako subjekt, který je třeba neustále vychovávat a vštěpovat mu do mysli, že lesnictví je povolání nad jiné důležité a má svoji stavovskou čest. Byl

zdrojem nepřeborných zkušeností a jeho vyprávění mysliveckých historek, já si myslím, že mnohdy s patřičnou dávkou myslivecké latiny, se stalo vždy vítaným zpestřením společných sedánek. Ke konci života již do hostince tolik nezacházel, seděl před domem na lavičce s nezbytným pivčkem v plechovém hrnku a rád si s kolemjdoucími popovídal.

Chtěl bych zde připomenout jednu historku, která je spojena s myslivostí i když ve velmi zvláštní souvislosti.

V těch letech bylo běžné, že se při různých výročích v politickém kalendáři pořádali besedy s občany k dané historické události. Nejinak tomu bylo i s výročím Slovenského národního povstání (29. 8. 1944). Na přelomu srpna a září byla do hostince svolána veřejnost a jako host byl přítomen přímý účastník bojů ve slovenských horách. Jméno si již nepamatuji, byl to voják z povolání a v té době měl hodnost podplukovníka. Lokál byl poměrně zaplněn, štangasti seděli na svých místech, včetně hajného pana Václava Fajta. Vyprávění bylo zajímavé, host se nechlubil žádnými hrdinskými zásluhami, v době bojů byl ještě mladý jinoch a jeho účast spočívala ve funkci spojky mezi partyzány a zázemím. Samozřejmě, že zmínil mnohé ukrutnosti, které provázely německá vojska a různá proti partyzánská komanda a atmosféra besedy se nesla v silném protinacistickém duchu. Z úst hosta padlo poslední slovo a byl čas na otázky. Ale diskuse vážla. Až se ze svého místa zvedl, k údivu všech přítomných, právě hajný Fajt, který za války sloužil na polesí Kokšín nebo Míšov, to již nevím přesně.

Napil se piva a pravil: „Tak teď vám zas povím něco já ze svého životopisu pane podplukovníku. Já byl vlastně gestapák! Na Teslínech řvali jelení a já jako zkušený myslivec a závodčí ty Němce doprovázel na posedy. Jo, jo, já byl vlastně gestapák“.

Nutno podotknout, že Kokšín i Míšov patřil do jelenářské oblasti a Teslíny samé jsou jelenářským pojmem. Doprovázení Němci dostali od majitelů lesa možnost si zde ulovit vysokou zvěř. Šlo-li o německé důstojníky či úředníky, to jsme se nedověděli. Leč sdělení padlo a mnozí účastníci se jistě zaobírali myšlenkou, kde nechal tesař díru ve zdi. Ale podplukovník to pochopil.

Pan **Václav Archman**, řečený uhlobaron, patřil k těm mladším dědkům. Bydlel v chalupě pod skálou a měl čtyři dcery. Vozil v Uhelných skladech v Blovicích uhlí, odtud ta přezdívká. Byl to přímý a upřímný chlap. Věnoval se hasičům i myslivosti, já si s potěším vzpomínám, že jsem měl od něj zapůjčenou loveckou flintu, brokovnici jednušku, se kterou jsem ho provázel na tehdy ještě možný lov holubů a jednou jsem s ním byl i na slukách. V hospodě byl veselý živel, k žádné čertovině neměl daleko, rád si zazpíval nebo „hodil“ partičku mariáše. Měl rád kolem sebe společnost i třeba nás mladších kluků. A zde je počátek jedné jeho vskutku nezapomenutelné vlastnosti. On neměl rád, když si hospodští návštěvníci sedali každý jinam.

Ledva se někdo objevil, již ho zval ke stolu na spolu posezení. Nezkušený si rád přisedl ať již po jeho levé či pravé ruce, vždyť Václav byl výborný společník. Zkušený však volné místo po jeho pravačce nechávali prázdné a raději si přinesli židli a vmáčkli si mezi již sedící hosty. Kdo si sedl po pravé straně, většinou netušil nadcházející události, zatím co se ostatní potutelně culili pod fousy. Václav totiž v tomto případě svoji radost a kamarádství projevoval přátelským poplácáním po zádech. Ruku měl těžkou a vypracovanou. Upřímnou otázku, „jak se máš kamaráde?“, potvrdil žuchancem do zad, při kterém vám spadla brada a pět minut pod vámi vrzala židle. Vše doprovázel jeho upřímný úsměv a smích přisedlých. Odsednout si však člověk nemohl, to by byla pro Václava urážka. Za to však po zbytek sezení musel na úkor zábavy sledovat, v jaké poloze se nachází „uhlobaronská“ pravačka. Někteří postižení touto Václavovo přízní říkali, že přišli domů jako vyklepaný koberec.

Václav byl i borec na pohotové odpovědi. Jednou přišla do hospody jedna újezdecká paní a uviděla tam sedět Václava. Protože jim vozil celá léta uhlí tak se ho zeptala „Pane Archman, už jsou na skladě brikety?“ Václav se napil, rukávem setřel veškerý popel ze stolu a zahlaholil: „Nejsou a nebudou Zdeničko! A tak doma žádné šuky a hudě do lesa na suky!“ No, paní se už na nic neptala, něco u pultu koupila a kvapně opustila hostinec.

Vena Honz (Šafra) utrpěl úraz na noze a doživotně kulhal. Byl to pro něj velký handicap. Jinak to byl urostlý a poměrně pohledný chlap. Pracoval jako noční hlídač v místním JZD. Na také již zmíněné motorce, která byla na zadním blatníku opatřena nosičem, ve kterém se vždy nacházela pohotovostní deka, vyjížděl do bližšího i vzdálenějšího okolí, snad v naději, že někde se najde“ ta jeho pravá.“ Pověstné byly jeho výpravy do Lnář, kde si v hotelové restauraci dával k jídlu, jak on říkal, játříčka. Ale důvodem nejspíš byla tamější pěkná číšnice. Do konce jeho života se však žádná taková ženská duše nenašla a Vena měl mnohdy v hospodě velmi lítostivou a melancholickou náladu. Zádumčivě seděl, popíjel pivo a mnoho toho nenamluvil. Náhle se k nám obrátil a povídá: „*No copa by jí to udělalo, stovku bych jí za to dal, jen kdyby mi jí ukázala.*“ A zase propadl sebelítosti. Jindy se dal do zpěvu různých písní i známých árií. Jeho snad neoblíbenější byla píseň „Když Tě štěstí opustí, kdo Tě potěší. Kamarádi, kamarádi...“. My jsme se k jeho radosti občas k němu přidali, a na Vašíka sedla lepší nálada. Hned povídal: „Chodte sem víc, já zanechám motorizmu a budu se věnovat výhradně vám!“. No, osud mu holt měřil z té horší kapsy.

ZUBAŘ

Se zuby si našinec dělá starost pokud možno až na poslední chvíli: když nemůže vydržet bolesti, když tvář ztratí symetrii, když zjistí, že jeho ratolesti se zuby nevejdou do jedné řady... Tedy tak to bývalo za starých časů. Doba se změnila, leccos o zubech už víme, víme, co znamenají pro imunitu, celkové zdraví, psychiku. Víme, že péče o zuby a pravidelná prevence jsou již od dětství normou.

Problém je v tom, že není zubař. To pocítí každý, kdo chce bydlet na Smolivecku. Musí počítat s tím, že ani v nejbližším okolí zubní ordinaci nesežene. I na popravu bolavého zubu si pár dní počkáte, jsou známy příklady, kdy na akutní zákrok jedete autem přes hodinu. Mít zubaře, který pečuje o zuby celé rodiny je pro leckoho nedostižné. Od své pojišťovny sice dostanete seznam zubních ordinací, ale po desítkách telefonních dotazů v okruhu od Sušice přes Klatovy, Blovice, Rožmitál, Příbram, Blatná, Strakonice, Horažďovice se dočkáte jediné odpovědi: máme plno, nové klienty nepřijímáme. Můžeme dát příklad z osobní zkušenosti: ukrajinská uprchlice vzala své dvě děti a odjela s nimi z Chanovic na týden do bombardované Ukrajiny, aby jim tam dala prohlédnout a spravit chrup.....

Podle vyhlášky o časové a místní dostupnosti zdravotních služeb by dojezdová doba neměla překročit pětadvacet minut. Pokud ji pojišťovna nezajistí, můžete ji žalovat. I samy pojišťovny připouštějí, že žaloba by mohla skončit pro žalobce úspěchem. Všechno se schyluje k tomu, že lidé žalovat budou – pohár trpělivosti další kapku už nepojme. A samy pojišťovny předpokládají, že problém se bude prohlubovat – ochota zejména starších občanů cestovat se bude snižovat, někteří ani nemohou mobilní být. Za dostupnost akutní péče odpovídá zase krajský úřad.

V Plzeňském kraji na víc jak 591 tisíc obyvatel připadá 536 zubařů. V porovnání s ostatními kraji lichotivý poměr (např. v Karlovarském je tento poměr 293 311/167, v Jihočeském 643 551/452, Středočeském 1 397 997/666).

V Kasejovicích máme krásnou prvorepublikovou vilu s ordinacemi lékařů. Pamatuji MUDr. Krhovcovou ještě než odešla do důchodu v Blatné. Po ní převzala ordinaci plzeňská zubařka. Její vozový park, který předváděla před ordinací, napovídal o jejím životním standardu a nijak se netajila sociálním despektem k návštěvníkům kasejovické

ordinace. Přitom kvalita odvedené práce často neodpovídala jejím životním nárokům. Trpělivě přeorientovala mobilní klienty na svoji plzeňskou ordinaci a s vytěžením movitějšího zákaznického potenciálu pak kasejovickou ordinaci opustila. Poslední pokus Kasejovických o oživení ordinace má dataci těsně po vypuknutí covidové epidemie. Neúspěšný, prý ordinace nevyhověla nárokům na vybavení, vznesené novou zubařkou, povíдалo se.

Ptám se starosty Kasejovic, ing. Václava Jakubčíka a v rukávu mám předběžný souhlas našeho starosty vyjádřit připravenost k případné finanční spoluúčasti Smolivecka.

„Ale my jsme udělali všechno, aby ordinace pracovala. Angažovali jsme firmu, která se zabývá vybavením zubních ordinací, vyhověli jsme všem požadavkům paní doktorky, včetně nového polohovacího křesla, nový panoramatický rentgen si pronajala sama. Od zástupce firmy víme, že ordinace vyhovuje současným parametrům. Upravili jsme podle přání i byt na faře. A vzpomínám, že v sobotu večer

jsem doktorce dokonce osobně pomáhal se stěhováním do bytu,“ a lítost v hlase je vidět i na starostově tváři. „Ale otevření ordinace se odkládalo. Nejdříve úřednické problémy, pak pro nemoc dětí doktorky, nakonec snad byla povolána na pomoc s covidem do Plzně.“

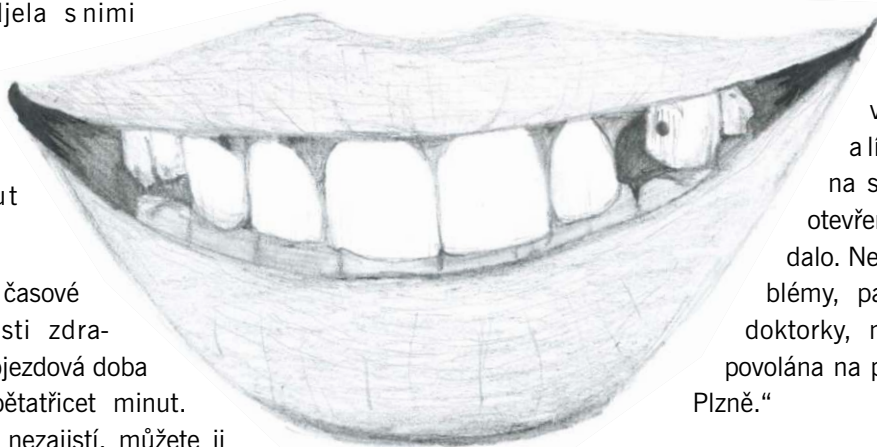
„Myslím, že k tomu přistoupily osobní problémy paní doktorky, ty asi rozhodly,“ dodává místostarostka Veronika Tesařová.

„A ze Stomatologické komory nicneřikající povšechná odpověď,“ mávne rukou starosta na znamení bezmoci.

Shrnuto: Kasejovice, 45 km od Plzně, se školou, společenským centrem, zdravotní péčí, školou, obchody a s možností bydlení s tím, že jde o minimálně dva dny v týdnu ve vybavené zubařské ordinaci. Jak je možné, že o takovou nabídku není zájem? To si všichni mladí zubaři mohou dovolit městské, nejlépe plzeňské, bydlení, všichni mladí zubaři si mohou pořídit zubní ordinaci? V čem je tedy problém?

Jistou naději dává jiný zdroj, který potvrzuje domněnku místostarostky, že opravdu rozhodly osobní problémy. Takže to zkusit znovu?

Aby bylo jasno, vybavení zubní ordinace přijde řádově na 3 – 4 miliony. Z 8 607 zubařů v Česku jich je zhruba

čtvrtina starších 60 let. Při odchodu do důchodu prodávají ordinaci na klíč – včetně klientely a pojišťovny. To asi bude slušně velké sousto, k tomu mzdy, teplo, elektřina, ale také desítky tisíc ročně na vrub povinných revizí. Pojišťovny podle zubařů nepokryjí ani výdaje na práci zdravotníků a jednotlivé výkony (prý jen třetinu). Z rozhovorů se zubaři člověk spíše vycítí, že by ordinovali výhradně za hotové. „Dotovat klienty si nemohu dovolit,“ zní v různých obměnách unisono. Dnes takhle pracuje zhruba sedmina zubařů.

Tady se pravděpodobně dotýkáme bolavého problému venkova – jsme zvyklí na pojištění, neochotní platit cash, každou desetikorunu obrátit dvakrát. Jsme ovšem také zvyklí na jiné příjmy, podstatně nižší než městská střední třída, která se naopak dokáže svými výdaji i pyšnit..... Také stomatologicky je venkov v nedobrému stavu, zanedbanějším, vyžaduje víc práce a drobných výkonů. Venkovská klientela je krátce řečeno méně výnosná a přitom více pracná. Prezident zubařů Roman Šmucler si sice pochvaluje, že agregovaná platba, tj. měsíční příspěvek dvaceti korun od pojišťoven na každého klienta v kartotéce, kterou komora prosadila, „krásně funguje a díky ní našel svého zubaře už milion lidí“, ale podle rostoucí nespokojenosti lidí bych uspokojení pana prezidenta připisoval velkou dávku marketingové přísady.

V současnosti to vypadá na stav před bouří. Zubaři vyčkávají stejně jako pojišťovny. Možná čekají, že couvne

stát, protože je evidentní, že tu bublá velký sociální problém.

Naší (kasejovickou) šancí je tedy nabídnout hotovou ordinaci, bydlení, občanskou vybavenost Kasejovic a krajinu a počítat s tím, že ordinace bude otevřena v týdnu dva dny, další tři dny si bude zubař kompenzovat prací pro jinou klientelu. Šancí by mohl být i zubař ze země mimo EU, třeba ten ukrajinský. Ne že toho umí méně než český, umí všechno a pokud je dobrý, je dobrý stejně jako dobrý český.

„Necítím se povoláný posuzovat tuto nabídku,“ volí opatrný tón přednosta Stomatologické kliniky FN Plzeň, docent Lukáš Hauer. „Jde o situaci, kdy se třicet let s podmínkami našeho oboru nic nedělalo, obor je podfinancován, ale vývoj šel dál, i zubaři změnili svůj styl práce. Je třeba si uvědomit, že jde o volnou soutěž a zatím nic takového z vyšších míst, co by přikázalo jít, alespoň na určitou dobu, do oblastí s nedostupnou péčí, což se leckde v zahraničí dělá, nepřišlo. Ale do té soutěže už nyní můžete vstoupit s nabídkou, která, ano, vůbec není špatná. Ordinace s bydlením – to je dobrá nabídka. Leckdo odmítá žít ve městě, krajina je u vás krásná...“

*Přípravil: Petr Vilhelm
Ilustrace: BeaN*

PILA BRDY

- skladem většina běžných rozměrů trámů, prken, fošen a latí
- pořez vlastní kulatiny
- prodej palivového dřeva a odřezků z pily
- výkup kulatiny

KONTEJNERY Z BRDSKÉ PILY

- kontejnery do 11 t - zemina, písky, drtě, kámen, stavební suť a odpady vč. likvidace
- klanicový kontejner 25 m³ - odvoz dřeva a paliva
- speciální odtahový kontejner do 10 t - pro převoz strojů, zařízení, výrobků atd.
- manipulace hydraulickou rukou s kleštěmi

Provoz: areál statku **Vacíkov - Hvožd'any**

Kontakt: **775 257 298** - pila, prodej řeziva

774 244 142 - kontejnery

info@pilabrdy.cz

www.pilabrdy.cz

Rod Šišků

Obec Starý Smolivec příslušela od konce 17. století k panství Oselce, od roku 1887 pak k panství Lnáře. První záznam o majitelích nemovitostí ve vsi Starý Smolivec je katastrální zápis v Českém království v roce 1654 – tzv. Berní rula. Tenkrát byl statek Starý Smolivec v držení pana Joachima Lipovského z Lipovic. Ze šesti „osedlých“ hospodářů, čili nejstarších zaznamenaných rodů ve vesnici zůstal do dnešní doby potomek jen jediného z nich – rodu Šišků a to ing. Karel Šiška v čísle 32. Ostatní se buď vystěhovali, byli nuceně vystěhováni po roce 1953 nebo vymřeli.

Prvním zaznamenaným hospodářem rodu v uvedeném soupisu je **Matěj Šiška**, který vlastnil v tom roce 30 strychů pozemků, tj. 8,55 hektaru. K tomu choval 2 koně, 2 krávy, 1 jalovici a 2 svině. V matrikách žádný zápis o Matějovi není. Jediný další údaj o něm je ze záduší fary Čížkov, lokálie v Budislavicích, kam odváděl poplatek za „železnou krávu“ ve výši 9 krejcarů a 2 denáry ročně. Záduší byl majetkový fond sloužící zejména k financování nákladů na opravy a údržbu určitého kostela. Součástí záduší byly lesy, pole a louky, ale například také zádušní krávy. Z pronájmu byly hrazeny potřeby kostela. Původní živou krávu, kterou si Matěj od kostela pronajal, platil podle zápisů nejméně 127 roků – poslední zápis je z roku 1781. Tak se tedy z živé krávy stala kráva „železná“, jak se tenkrát ten poplatek nazýval.

Následníkem byl **Šimon Šiška**, o něm už je známo alespoň datum úmrtí v matrice fary Čížkov v roce 1766, nikoliv však jeho narození. Věk při úmrtí je zaznamenán 88 roků. Šimon měl s manželkou Kateřinou 10 dětí. Mimo jeho následníka na gruntu Václava Šišky je zajímavý i osud jeho dcery Magdaleny, poprvé provdané Rozinové, podruhé Balkové. Protože však byla k druhé svatbě podle svědků otcem přinucena, spáchala necelý rok po svatbě sebevraždu. Tehdy musel být případ sepsán soudně na soudu v Kasejovicích a sebevrahové se podle rozhodnutí nesměli pohřbívat na hřbitově. Je proto pochována před Hajdrbalnou, kde jí byl zpočátku postaven dřevěný křížek, postupně měněný a upravovaný až do dnešní podoby.

Také **Václav Šiška** jako třetí známý příslušník rodu měl s manželkou 10 dětí. Když mu bylo 30 roků, oženil se dne 26. 1. 1749 s Ludmilou rozenou Průchovou z dalšího velkého gruntu ve Starém Smolivci – Průchů.

Grunt Šišků se postupně úspěšně rozrůstal. Syn **František Šiška** obhospodařoval již zhruba 20 hektarů polí a luk. Podle smlouvy s vrchností ze dne 27. dubna 1796 při přebírání gruntu „je jeho povinnost všechny císařské a královské daně nyní i budoucí platiti, též dle nejvyššího vyměření dle robotního urbáře pod datem 11. srpna 1777 každý týden skrz celý rok s párem volů 3 dny potažní, též

od sv. Jana až do sv. Václava týdně s dokonalou osobou 1 den pěší roboty vybejvati, též dle starého urbáře při sv. Havlu tak jak se nařídí tři husy a čtyři slepice budto in natura aneb 1 zl. 9 krejcarů do důchodu vrchnostenského odváděti povinen bude“.

Pramen: gruntovní kniha panství Oseleckého z let 1782 – 1850 – SOA Plzeň, pracoviště Nepomuk

Úplně neúspěšnějším byl pak jeho syn také **František Šiška (1811 – 1877)**, který mimo rozvoj svého statku zakoupil v roce 1848 i další velký statek a to v Mladém Smolivci č. 17 pro svého syna Jana. Vlastní potomek tohoto Jana je současný majitel František Trhlík. Do současnosti se v čísle 17 říká „U Šišků“.

Rod pod jménem Šiška na tomto původním gruntu č. 28 končil v roce 1904, kdy si jedna z dcer posledního majitele Karla Šišky Anastázie vzala za manžela Karla Berana. V roce 1970 pak manželé Beranovi hospodářství prodali manželům Solarovým a odstěhovali se do Prahy.

Rod Šišků však již od roku 1746 pokračoval i v současném čísle 32.

Tento další grunt získal po Vítu Klímovi od vrchnosti **Vít Šiška**, syn výše uvedeného Šimona Šišky z č. 28 s manželkou Marianou, rozenou Čakovou a to po jejich svatbě v roce 1746. Celková rozloha koupeného gruntu po přepočtu jiter a sáhů činila 13,81 ha polí a luk. Vít Šiška měl s Marianou 8 dětí, z nich se dospělosti dožily 4. Po smrti manželky se Vít znovu ve svých 73 letech oženil, ale již za další tři roky zemřel.

Grunt převzal nejmladší syn Víta a Mariany **Šimon Šiška**, narozený v roce 1760, po něm Václav Šiška. Ten měl sice 9 dětí, ale dospělosti se dožily pouze tři dcery. Jedna z nich – Barbora narozená v roce 1821, statek zdědila a provdala se za Václava Šišku z čísla 28 a oba rody se tak opět spojily.

Svatba 27 roků staré **Barbory Šiškové** a tehdy nezletilého 20letého Václava Šišky se konala dne 6. 3. 1848. Zajímavé je určení obvyklého výminku při předávání gruntu od otce Václava:

Vymíňuje sobě odstupující otec společně se svou manželkou Marií svobodný a pokojný byt, teplo a světlo a mimo pořádné a zároveň zdravé s hospodářema chování jedné krávy, jednoho telete při hopodářově dobytku, pak držení jednoho prasete. Kdyby pak se stalo, že by se ti odstupující manželé při jednom stole porovnatí se nemohli, tak sobě odstupující manželé následující výminek vyhrazují: dva strychy pšenice, šest strychů žita, tři strychy ječmene, jeden strych hrachu, jeden strych ovsa, osmnáct strychů bramborů, třetí díl ovoce, týdně

jednu libru soli, setí 5 mírek síměte (len) vedle hospodářovo a dvě vědra naloženého zelí. (Poznámka: strych je zde míra dutá).

Pramen: Pozemkové knihy a smlouvy 1806 – 1850 panství Oselec, obec Starý Smolivec, fond Panství Oselec, uloženo v SOA Plzeň, pracoviště Nepomuk

Jejich vnuk **Václav**, narozený 5. 12. 1887 převzal statek a v roce 1912 a oženil se s Marií Hejlovou z Předmíře 34.

Po převzetí statku od svých rodičů začal s povolením Státního hřebčince v Písku chovat státní plemenné hřebce k připouštění kobyly z vesnice i okolí. Přitom provozoval i hostinec a v letech 1927 – 1938 byl starostou obce Starý Smolivec, podle místní kroniky velmi váženým.

V roce 1953 byl na Václava Šišku Místním národním výborem sepsán spolu s dalšími 4 „kulaky“ návrh na násilné vystěhování z obce. Tomuto vystěhování unikl, ale již den po jeho smrti dne 1. 9. 1957 bylo jeho hospodářství „přikázáno do užívání místního JZD“. Manželce a synovi s rodinou byly k užívání vyčleněny jen dvě místnosti v jejich obytném domě.

V současné době žije v domě jejich vnuk ing. Karel Šiška a obhospodařuje znovu své pozemky.

Zpracovala: Jaroslava Kratochvílová

Prameny:

Matriky farnosti Čížkov, Budislavice, Hvoždany, uložené v SOA Plzeň a Praha Chodovec

Berní rula obce Starý Smolivec, uložena v Národním archivu Praha

Pozemkové knihy panství Oselce – viz výše

Zápisy z výslechů soudu Kasejovice – Černa kniha smolná 1756 – 1772 SOkA Blovice

Návrhy na vystěhování z obce v roce 1953 – fond ONV Blatná, uloženo v SOkA Strakonice

Z pošty

K lednovému Slovu starosty:

Bohužel, ne všichni jsou schopni svůj odpad umístit do popelnice před domem a když by se svoz odpadu platil podle skutečně vyprodukovaného odpadu, mám obavy, že tímto systémem tu akorát přibude další skládka. A těch je tu už několik – opravdu není hezké jít na procházku a procházet kolem skládek. Co se týká uhelného odpadu, babička jej používala jako posyp, když byl sníh. Kdysi se také používal jako čistidlo – což je v dnešní době už nesmyslné, ale také se z něj dělal postřik proti škůdcům minimálně u růží. Nevím, kolik lidí tu pěstuje růže, ale posyp se minimálně v našich bočních ulicích hodí. Každý by si tak svůj vlastní popel z uhlí dokázal recyklovat sám.

Spadané ovoce bych nabídla myslivcům, ať si jím zakrmí. Nemyslím do krmelců či zásypů, ale výhradně na krmeliště. Protože nevím, co si lidé o myslivcích myslí, bylo by fajn, kdyby si myslivci od lidí ovoce svezli (nebo z místa určenému pro sběr) a lidé ho sami do lesů nevozili. Nepotřebná tráva – vůbec nevím co to znamená. Tráva je po kopřivách nejlepší, nejlevnější a nejpřirozenější hnojivo! Myslím si, že při správné prezentaci by lidé začali trávu využívat právě jako hnojivo a díky tomu ušetří až několik tisíc ročně – u mne samotné jsou to nižší tisíce za hnojivo. A to jsem kupovala hnojivo běžné a používala ho

na několika málo záhoncích podle návodu výrobce. Někdo by třeba krom ušetření slyšel i na to, že by měl ekozeleninu, podle norem snad i bio – toto slovo nepoužívám už jen proto, že je to nesmysl, ale podle významu označení je to pravda.

Lístí se ještě nedávno používalo jako hnojivo stromů, ze kterých opadalo. Stromy byly zdravé, méně náchylné k různým nemocem. Není nic jednoduššího, než lidi motivovat k tomu, aby se k tomuto přístupu vrátili. Sami vidí, že se stromy je to rok od roku horší, přitom nejlepší živiny jim vyhazují. Když se na podzim lístí shrabe pod strom, ze kterého spadne, na jaře už pod stromem není. Případně je ho tam málo a je sotva znatelné. Navíc i lístí je skvělé hnojivo, jen je třeba rozdrtit. Na rozdíl od trávy musí projít kompostérem, ale to už je asi ten nejmenší problém.

Jinak super nápad se štěpkováním větví. Vcelku jsem nepochopila, proč se větve pálíly.

Myslím si, že pokud odpovědnost za sebe ponese lidé sami, bude na tom rozpočet obce lépe.

S pozdravem a přáním hezkého dne

Jana Beranová

Mateřská škola u Veverky v novém

Měsíc leden byl plný změn, ty největší se týkaly personálního obsazení. V prosinci loňského roku jsme se v předvánoční čas na zpívání koled u stromečku v Mladém Smolivci a na vánoční besídce v prostorách školky, rozloučili s dlouholetou ředitelkou Svatavou Šlaisovou. Novou ředitelkou se stala Stanislava Marková, která ve školce několik let působila jako učitelka. D a l š í personální změna se týká nové paní učitelky Lucie Weissové DiS., která nahradila Stanislavu Markovou. V prosinci také odešla všemi oblíbená kuchařka Eliška Krchová, ta obdržela „Řád zlaté

vařečky“ za její kulinářské dovednosti. Dětem vždy moc chutnalo, to také dokazovaly prázdnými talíři. Na její místo od ledna nastoupila Michaela Rejentíková. Svými pokrmy nám dokazuje, že i ona je velmi dobrá kuchařka. Poslední personální změna se týká vedoucí školní jídelny, kterou do loňského roku byla Blažena Kubová a nyní jí nahradila Lenka Rážová.

Jedinou členkou, u které se neprojeví žádné změny, je Milena Tatarová, která ve školce působí již řadu let a děti jí mají moc rády.

Nové hračky a noví kamarádi

Po prázdninách se děti na sebe moc těšily. První den ve školce byl den, kdy si sdělovaly zážitky z Vánoc a hlavně popisovaly dárky, které dostaly pod stromečkem. Ale i ve školce Ježíšek naděloval a tak byl nejvyšší čas, dárky pořádně prozkoumat.

První den si děti pohrály a seznámily se nejen s novou paní učitelkou, ale také se čtyřmi novými spolužačkami, které v lednu také nastoupily. Tímto holčičky mezi námi vítáme a přejeme jim, ať jsou spokojené.

V minulém článku jsme zapomněli poděkovat našemu novému sponzorovi panu Karlu Dražanovi za dar pro děti. Děkujeme.

Lucie Weissová DiS.

Z kroniky akcí

Připomínáme akce z prošího období. Podrobné obrazové zpravodajství na webových stránkách obce.

Novoroční budislavické muzicírování

Turistický výšlap s BTO na hajanské menhiry

Budislavický dětský maškarní bál

Radošický dětský maškarní bál